

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimat- och miljöministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2025/26:397 av Emma Nohrén (MP)
Risker med bekämpningsmedel

Emma Nohrén har frågat landsbygdsministern vad han och regeringen avser att göra åt situationen att riskerna för hälsa och miljö inte minskar avseende bekämpningsmedel, och om han och regeringen avser att gå vidare med det utredda förslaget om en högre beskattning av preparat förknippade med högre risker och därtill ta vara på erfarenheterna från våra nordiska grannländer.

Arbetet inom regeringen är fördelat så att det är jag som ska svara på frågan.

Hanteringen av växtskyddsmedel styrs i betydande del av EU-regler. Prövningen av växtskyddsmedel regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden. Prövningen bygger på att industrin kan visa att ämnen eller produkter som släpps ut på marknaden inte har några skadliga effekter på människors och djurs hälsa eller har några oacceptabla effekter

på miljön. Godkännande av verksamma ämnen prövas av EU-kommissionen medan prövning av produktgodkännande sker på nationell nivå av behöriga myndigheter. Kemikalieinspektionen är den behöriga myndigheten i Sverige.

Regeringen beslutade i mars 2023 om en reviderad nationell handlingsplan utifrån kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av växtskyddsmedel. Syftet med den nationella handlingsplanen är att minska riskerna för människors hälsa och miljön från användningen av växtskyddsmedel. Handlingsplanen omfattar målsättningar om att hållbara odlingssystem utvecklas och tillämpas i ökad omfattning för att minska beroendet av kemiska växtskyddsmedel. Vidare innehåller planen specifika mål för att bland annat väsentligt minska användningen av växtskyddsmedel med särskilt farliga egenskaper, minska riskerna för pollinerare och andra nyttoinsekter och att minska halter av växtskyddsmedel i yt- och grundvatten.

Vidare togs 2021 beslut om nya etappmål för en giftfri miljö som syftar till att väsentligt minska användningen av växtskyddsmedel och biocidprodukter med särskilt farliga egenskaper till år 2030. Regeringen har i regleringsbrev för 2026 gett Kemikalieinspektionen i uppgift att redovisa sitt arbete för att fasa ut användningen av PFAS samt myndighetens arbete

med att minska spridningen av och risker med PFAS inklusive TFA och andra ultrakorta PFAS.

Bekämpningsmedel beskattas i dag genom lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel. Utredningen om skatt på tungmetaller och andra hälso- och miljöfarliga ämnen samt översyn av bekämpningsmedelsskatten överlämnade i december 2017 sitt betänkande (SOU 2017:102). Utredningen föreslog att lagen om skatt på bekämpningsmedel slopas och att det införs en ny lag om skatt på kemiska växtskyddsmedel. Det kan konstateras att föregående regeringar inte gått vidare med förslagen i betänkandet och att det bland annat finns vissa lagtekniska utmaningar med att införa den föreslagna skatten på kemiska växtskyddsmedel. I nuläget är det inte aktuellt att gå vidare med förslaget och det bereds inte inom Regeringskansliet.

Stockholm den 21 januari 2026

Romina Pourmokhtari